

OPONENTSKÝ POSUDEK

Student: Hugo Kláčanský

Název práce: The influence of diseases on human body odor and its effect on behavior of others

Oponent: Mgr. Dagmar Schwambergová

Předložená bakalářská práce „The influence of diseases on human body odor and its effect on behavior of others“ se zabývá otázkou vlivu zdravotního stavu na kvalitu tělesné vůně u člověka, jakou roli hrají olfaktorická vodítka v behaviorálním imunitním systému, a jak mohou ovlivňovat další jedince. V neposlední řadě se práce také dotýká problematiky diagnostiky onemocnění na základě změny tělesné vůně a těkavých organických sloučenin vylučovaných z potu, moči a dechu. Jak práce naznačuje, výzkum se v této oblasti rozvíjí zejména až v posledních dvou dekadách a je v mnoha směrech teprve na počátku.

Bakalářská práce je tradičně literární rešerší, která si klade za cíl utvořit teoretický přehled studií, jež se zabývají souvislostí tělesné vůně a zdravotního stavu u člověka z behaviorální perspektivy a kriticky tyto studie zhodnotit. Práce na 55 stranách představuje po úvodu a nastínění, jak autor hledal a třídil odpovídající studie pro svou rešerši, jak tělesná vůně vzniká s ohledem na kožní žlázy i příslušný mikrobiom. Následuje kapitola věnována genetickým a environmentálním faktorům, které tělesnou vůni mohou ovlivňovat, od čehož se dostává ke zdravotnímu stavu jako jednomu z faktorů. V práci je zmíněna řada metabolických, strukturálních, infekčních i psychiatrických chorob, u kterých byla pozorována změna tělesné vůně. Dále autor otevírá kapitolu o behaviorálním imunitním systému a zamýšlí se nad souvisejícími sociálními implikacemi. Poté následuje část věnující se diagnostice onemocnění na základě tělesné vůně s pomocí čichu zvířat, lidského čichu a dále analýzou těkavých organických sloučenin. Práce je uzavřena bohatou diskusí s výhledem do budoucna a shrnujícím závěrem. Seznam literatury čítá úctyhodných 215 relevantních citací, které jsou citovány smysluplně a správně.

Práce je zpracována důkladně, po formální stránce je zdařilá a jazyková úroveň je velmi vysoká. V textu je jen velmi málo stylistických chyb a nepozorností, formulace nejsou složité a práce je tak srozumitelná. Cení, že je celá psána v angličtině a jednotlivé části na sebe plynule navazují. Autor prokázal, že je samostatně schopen pracovat s odbornou zahraniční literaturou a má v problematice široký rozhled. Také kritické zhodnocení a výhled do budoucna v závěrečné diskusi hodnotím velmi kladně. Nedostatků práce obsahuje opravdu poskrovnu, cíle považuji za splněné a práci hodnotím jako významně zdařilou.

Doporučuji práci k obhajobě, přičemž navrhuji hodnocení „výborně“ a připojuji několik doplňujících otázek.

1. V práci zmiňujete, že androsteny byly dříve považovány za hlavní pachovou složku tělesné vůně. Zároveň byly také považovány za lidské feromony. Jaký je dnes náhled na feromony u člověka?

2. Mimo kvality a intenzity tělesné vůně, co dalšího ještě ovlivňuje zmíněný polymorfismus u genu ABCC11?
3. V práci je krátce zmíněno v souvislosti s behaviorálním imunitním systémem také vyhýbavé chování u hlodavců při čichání pachů nemocných jedinců. Toto se ukazuje v celé řadě studií, ale věděli byste, zdali tato preference pro pach zdravých jedinců reflektuje také reprodukční úspěch?
4. Pro shrnutí poznatků, které byly roztříštěné v několika kapitolách, jakými všemi dosud známými způsoby a jejich kombinacemi může docházet k alteraci tělesné vůně v souvislosti s infekčním onemocněním?
5. Jakým způsobem souvisí zmíněná funkční flexibilita BIS a pandemie COVID-19?

V Praze dne 10.9.2021

Mgr. Dagmar Schwambergová